

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“, v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XV.

V Celovcu, 10. listopada 1896.

Štev. 31.

Cesarjeva zahvala.

Kot odgovor brzojavu, kateri se je odposlal ob otvoritvi velikovške slovenske šole Nj. Veličanstvu cesarju, je došla sledeča zahvala:

Štev. 192, preds.

Čast. gosp. Franc Treiber-ju,

kanoniku, župniku, itd. itd.

v Št. Rupertu.

Vsled prošnje, doposlane po Najvišjem naročilu od kabinetne pisarne Nj. c. in kr. apostolskega Veličanstva s pismom od dne 29. oktobra t. l., št. 4/corr. visokemu c. kr. deželnemu predsedništvu, se naznanja slavnostnemu shodu ob otvoritvi slovenske narodne šole v Velikovcu Najvišja zahvala za udanostni brzojav, doposlani po Vašem velečastju dne 25. t. m. Nj. apost. Veličanstvu.

V Velikovcu, dne 2. nov. 1896. l.

C. kr. okr. glavar: Kreuter l. r.

Interpelacija

poslanca Koblar-ja in tovarišev do nj. ekselence ministerskega predsednika grofa Bardeni-ja kot voditelja notranjega ministerstva.

„Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ je hotelo dne 9. avg. t. l. ob 3. uri popoldne napraviti društven in javen shod pod milim nebom v Pokrčah v gostilni Ruperta Lah-a. Shod se je naznanil politični oblasti dne 28. jul. t. l., t. j. 12 dnij prej. Okrajni glavar, vladni svetovalec pl. Mac Nevin, je dovolil z odlokom od 7. avg. t. l., št. 20580, dostavljenim dne 8. avg. t. l. ob 1/2. uri popoldne, torej še le 10 dnij pozneje, da se vrši shod. Odlok je pisan v sledeči, prav barbarični slovenščini: (Sledi slovenski odlok, kakor ga je „Mir“ že objavil dne 20. avg. št. 23.)

Dne 9. avg. ob 11. uri predpoludnem, torej štiri ure pred shodom, dobilo je društveno načelništo odlok okrajnega glavarja od 9. avg., št. 21.105, v katerem iz javnih ozirov izrečno prepoved shod. Prepoved se utemeljuje z neko ovadbo župana Sihler-ja in svetovaleca Moritz-a, ki pravi, „da so Pokrče vsled kuge na gobeih in parkljih zaprte in da nekteri obč. odborniki mislijo, da bi se mogla po večjem shodu kuga raznesti v druge kraje, zaradi česar prosijo, naj se shod takoj prepoved“. Dodano je tudi kratko poročilo c. kr. okr. živinozdravnika P. Lipold-a, ki „misli, da bi se mogla, ko je zbranih toliko ljudi, kuga razširiti iz Pokrč“.

Proti temu se mora reči: Že več dnij prej, nego je okrajno glavarstvo shod dovolilo, se je uradno razglasilo, da je v Pokrčah kuga, namreč z izkazom c. kr. deželne vlade od 4. avgusta. (Celovčanka, 7. avg. št. 180.) To je moral okrajni glavar pl. Mac Nevin vedeti, ko je shod dovolil. Ako tega ni vedel, je gotovo zelo zanemaril svojo službo, in posledice moralo bi trpeti ljudstvo; zakaj od 11. do 3. ure ni mogoče ljudem naznaniti, da je shod prepovedan. Ako je pa vedel, kar se mora misliti, da je v Pokrčah kuga, potem je s tem, da je shod najprej dovolil in pozneje prepovedal, na neodpusten način postopal proti društvu in slovenskemu prebivalstvu tega kraja, in ravnal iz strankarsko-agitatoričnih ozirov. Hotel je samo prepovedati oni shod, zakaj, če bi bili shod prepovedali par dnij preje, moglo bi se društvo pritožiti na višjem mestu; to pa se je zabranilo s tem, da se je shod prepovedal še le nekoliko ur prej, ko se je imel vršiti.

Značilno je tudi to-le: Ravno isti župan, ki je prosil, naj se shod prepoved, vozil se je s svojimi tovariši s konji iz okuženih hlevov v Št. Lipš k ustanovitvi požarne brambe. Skozi Pokrče je

hodilo isti dan mnogo ljudi na božjo pot; iz Pokrč samih je šlo mnogo ljudi na sejem v Št. Lovrenc. Po vseh teh se kuga ni raznesla?

Gori omenjeni odlok okr. glavarja, s katerim shod prepoved, pravi ob koncu: „Če se želi, bode sledila še razsodba o tej stvari.“ Do danes še ni razsodbe, dasiravno je namestnik načelnika gosp. Vekoslav Legat dne 9. avg. ob 1/2. uri popoldne ustmeno prosil za-njo okr. glavarja Mac Nevin-a. — Konečno naj se še omeni — vidi se, kako je celovski okrajni glavar malone neizcerpen v iznajdbi raznih zvijač — da odlok z dne 7. avg. govori tudi o neki kolkovini (za društvena naznanila). Društvena postava § 16. z dne 15. nov. 1867., drž. zak. št. 134., pa odločno in jasno določuje, da so taka naznanila koleka prosta.

Z ozirom na opisane razmere v upravi celovškega okrajnega glavarstva in z ozirom na nebroj pritožb, ki se proti celovškemu okr. glavarju od strani tamošnjih Slovencev množijo vedno bolj, ktere pritožbe so naznanili v interpelacijah gg. poslanci dr. Ferjančič, Šuklje in Višnikar, dne 5. decemb. 1892, dne 10. marca 1893, dne 20. marca 1893, dne 1. maja 1894, dne 4. maja 1894 in dne 12. marca 1896, in ki podajajo sedanji vladi jasno podobo koroških razmer, o katerih menda ni prav poučena, — vprašajo podpisani:

1. Ali je zgoraj opisano znano nj. ekselenci?
2. Ali hoče nj. ekselencia primorati c. kr. okr. glavarja celovškega, da bode postopal proti Slovincem svojega okraja strogo objektivno in opustili nagajivo postopanje, kakoršno je tolikokrat pokazal proti slovenskemu prebivalstvu?

Na Dunaju, dne 19. okt. 1896.

Koblar, Biankini, Pfeifer, dr. Šušteršič, Formanek, Purgarth, dr. Pacák, dr. Vašatý, Kušar, dr. Gregorec, Coronini, dr. Gregorčič, Robič, Povše, Naberger, Perić, Dapar, Višnikar, Romanczuk, dr. Brzograd, Sokol, dr. Ferjančič, Kaftan, Čestimir Lang.

Velikovška narodna šola.

Piše se nam iz Velikovca:

O zločincih, ki so okna v naši šoli pobili, dozdej ni bilo mogoče kaj izvedeti, akoravno orožniki pridno zasledujejo celo stvar. Pri tukajšnji sodnji so bili zaslišani g. župnik Fr. Treiber kot zastopnik družbe sv. Cirila in Metoda, Antonija Gregorenčič, dekla pri č. šolskih sestrah, in dotični gostač v Aufmuthovi pristavi blizo naše šole, ki je celi hrup slišal. Zadnji ni mogel videti zločincev, ker je takrat žal gosta meglja stala. Sodi se, da so zločin napravili kaki ponočnjaki iz mesta, ali gotovega se nič ne vé. Prepričan sem pa, da bodo čez nekaj časa gotovo zločinci na dan prišli. — Naša šola uživlja silno zaupanje, šteje namreč 88 otrok; vsi prostori so do zadnjega zasedeni in ni mogoče še več otrok sprejeti. Zelo nam je žal, da smo morali zavoljo pomanjkanja prostora v šolski izbi nektere otroke odkloniti, ali obljubili smo jih sprejeti v prihodnjem letu, ko bomo že dva razreda imeli. Glavno krdelo so poslali naši vrli Št. Rupertčani, mnogo otrok je prišlo tudi iz Šent-Stefanske fare, kjer nimajo lastne šole in so deloma v Želinje, deloma v Vovbre všolani, potem iz Šmarjete in Želinj ter iz Tinjske in Škocijanske fare. — Naša dolžnost je, da se zahvalujemo vsem dobrotnikom in podpornikom šole, ki nas podpirajo ali z denarjem ali z drugimi darovi, ki so omogočili, da smo mogli revnim otrokom šolske knjige zastoj dajati. Posebno zahvalujemo se svojemu rojaku in velikemu dobrotniku nove šole, č. g. Valentinu Podgore-u, vikariju Marijanišča v Celovcu, ki je šoli podaril svoj glasovir in kupil tudi izvrstni nov sivalni stroj za porabo pri pouku v ženskih ročnih delih in ga naši šoli podaril. Ginjenim srcem kličemo svojemu vzornemu rojaku: „Bog povrni Vam stoterno!“ H koncu moramo še pohvalno omeniti vzornih kmetov, ki dan za dnevom donšajo našim č. šolskim sestram raznega živeža. Posebno se moramo zahvaliti vrlemu rodoljubnemu kmetu Tomažu Cikulniku p. d. Škorjancu pri

Mrzli vodi, ki je podaril dve vreči krompirja in eno vrečo jabelk. Bog ga živi! Prihodnjič vam pišem o uredbi pouka v naši šoli v ženskih ročnih delih.

* * *

Vrl slovenski kmet iz Št. Rupertske fare nam piše: V imenu Št. Rupertske fare se vsem č. rojakom iz vseh stanov pristrčno zahvaljujem, da so se v tolikem številu udeležili naše slavnosti. Posebno se zahvaljujemo gospodom, ki so prišli iz tako oddaljenih krajev. — Posebno hvalo pa smo dolžni slavni naši družbi sv. Cirila in Metoda, ki nam je s pomočjo blagih Slovencev postavila tako lepo šolo, v kateri se bode mladina učila in vzgojevala v pravem krščanskem duhu in v materinem jeziku. Hvala vsem onim, ki so prišli družbi na pomoč in se nas spominjali z večjimi in manjšimi darovi. Ker še niso vsi stroški poravnani, prosimo rodoljube, da nas tudi znanprej ne pozabijo. — Prav od srca se še zahvaljujemo svojemu preč. g. župniku Fr. Treiber-ju, za njih veliki trud in mnogo skrb. Naj jim je mili Bog plačnik. — Nasprotniki naše otroke vabijo v velikovško mestno šolo, pa zastoj, ker spoznamo, da se otroci v nemških šolah ne naučijo dosti kaj. Ko malo odrastejo, pa vse pozabijo; saj jih poznam precej, ki so hodili v šole in še svojega imena ne znajo podpisati. — Ker ravno pišem, naj se še spomnim onih odbornikov vovberške in važenberške občine, ki so nas v sejah dne 19. nov. 1894 in 17. jan. 1895 velikovski mestni šoli priklenili, da moramo sedaj prav po nepotrebnem plačevati doklade. Ali mislim, da te dolžnosti niti nimamo! Zakaj odbornikom se je takrat obljubilo na mestni šoli nekaj slovenščine, česar pa ni dovolil deželni šolski svet, tako da so nam liberalci naložili prav neumen davek. —

Poročilo o otvoritvi v zadnji številki moramo dodati, da je došel še sledeči brzojavni pozdrav od kat. akadem. društva »Danica« na Dunaju: „Narodni šoli, bodoči sredini in zaslonbi sv. vere ter razvitka Slovencev na Koroškem, kliče »Danica«: Vivat, crescat, floreat!“

Kje je prosta volitev?

V državnem zboru so v zadnjem času obravnavali o tem, kako naj se varuje prosta volitev. Državni zbor še ni sprejel predloga, da naj se prostost volitve posebej varuje in da se primerno kaznuje, kdor bi volilcem kratil volilno pravico in svobodo. Da bi že imeli tako postavbo, potem bi se morala slaba goditi znanemu bistriskemu samovladarju Tobeitz-u. — Pri zadnji deželnozbornski volitvi na Bistrici v Rožu je zmagal Tobeitz s svojimi pristaši, — pa kako? Pred volitvijo je poslal k vsem volilcem, ki so le količkaj odvisni od fužin. Vsak se je moral podpisati, da pride k posvetovanju v fužinsko restavracijo, kjer se je zbranim zažugalo, da mora vsak dati glas le Tobeitzevi liberalni stranki, ker drugače takoj zgubi delo in zaslužek. Dotično polo je poslal tudi fužinskemu delavcu, posestniku Jožefu Serajniku p. d. Olince-u. Le-ta pa je odgovoril, da ne podpiše in ne pride k posvetovanju, pa tudi ne k volitvi, ker ne voli z nobeno stranko. Na ta odgovor je T. sam prišel k Serajniku, ko je ravno bil pri delu na plavžu, in mu rekel: „Serajnik, ali ne pojdete k volitvi?“ Odgovoril je: „Ne!“ Na to Tobeitz: „Štirinajst dnij imate pri meni še dela.“ Serajnik: „Je že prav.“ Tako mu je bilo delo odpovedano, ker si ni dal vzeti svojega prepričanja.

Triindvajset let, od sušca 1874 do kimovca 1896 je delal Serajnik v fužinah, „na polno zadovoljnost“, kakor pravijo delavske bukvice. Najboljše moči je porabil pri težkem delu v fužinah; oškodoval si je v fužinski službi roko in nogo; sedaj pa mora na mah zapustiti delo, ker v političnem oziru noče plesati, kakor mu žvižga liberalci Tobeitz. Dà, „liberalno“ je tako postopanje, kaj ne!? Tobeitz-u pa bi bilo svetovati, da se podá na Ogersko; tam bi bil mož pri volitvah na svojem mestu; Banfy mu dá gotovo še kako

odlikovanje! — Serajnik je plačeval tudi svoje do-neske v zavarovalnico za starost (Altersversorgungskasse) skozi 12 let. Sedaj sta se mu povrnila dve tretjini uplačanega denarja! — Mož je šel k deželni vladi in okr. glavarstvu poprašat, ali ga morejo braniti, ker ga odpušča Tobeitz samo zaradi volitve. Rekli so mu, da ne morejo pomagati!!!

Tako se godi poštemu in pridnemu slovenskemu delavcu koncem 19. stoletja tam, kjer ima liberalci besedo in moč. Rezke besede nam silijo v peró, a dosti bódi, da smo opisali samo slučaj, dejanski nauk napravi si vsak zá-se. Ta slučaj zopet glasno opominja vse poklicane kroge, zlasti poslance, da vendar enkrat varujejo pristojevolite v!

Dopisi prijateljev.

(Kronski darovi za velikovško šolo.) G. dekan Andrej Wieser v Grabstanji 20 kron, Valentin Lužnik 1 krono, Karol Dobernik 1 krono, J. E. 50 beličev, H. Sp. 60 beličev, A. S. 1 krono; uzorni rodoljubni kmet Tomaž Cikulin p. d. Škorjanc pri Mrzli vodi v St. Rupertski fari, 10 kron; neimenovani iskreni rodoljub 10 kron; Višarska Mica 4 krono; neimenovani iz vrbske okolice 2 kroni. Skupaj 50 kron 10 beličev. Pristrčna hvala! Živeli nasledniki!

Za pobita okna velikovške šole so darovali: Vaclav Čech, provizor na Djekšah, 10 kron; Janez Lubej, župnik v Slov. Šmihelu, 4 krono; rezervni krompirjevcu v benediktinski kleti 21 kron; za pobita okna dá rad 10 kron mladi Požlepov Joža z geslom: „Če bodo v Velikovcu še šipe žvenketale, — Bodo pa v Celovcu tudi krone še cingljale“. Bilčovski pevci 5 kron, Primož Šelander 2 kroni, Lena R. 3 krono; zgubljeni stava 2 kroni; Lovro Serajnik, prost v Tinjah, 20 kron; župnik Fr. Bergman v St. Lenartu pri sedmih studenih 2 kroni, Bergman Alojzij 2 kroni, Bergman Antčka 1 krono „za od pobalinskih kulturonošev revnim šolskim sestram pobita okna“. Sirota iz Reberce 1 krono; Al. Knafelc v Beljaku 2 kroni „za povišanje nagrade tistemu, kdor bo tiste cigane in lopove izdal, kateri so s kamenjem šipe slovenske šole pobili“. — Pod geslom „sila in surovost ne velja“ so darovali: Pri „črnem Petru“ v Pliberku 6 kron; neimenovani gospod 2 kroni; ena gospa v Pliberku 2 kroni; dve gospodični v Pliberku 2 kroni; Jos. Fugger, kaplan v Pliberku 1 krono; Jožef Kumer v Šmihelu nad Pliberkom 2 kroni; Slovenke in Slovenci v Pliberku 8 kron; pešpotovalec 1 krono; slavna posojilnica v Šmihelu nad Pliberkom 100 kron; Jan. Nep. Vertot, oskrbnik benediktinskega samostana v Doberliviši, 20 kron; kaplan Valentin Limpel v Hodišah 2 kroni; neimenovani 2 kroni. Slovenska dekleta iz Vogrě „za popravo od razbojnikov pobitih oken“ 5 kron; povodom praznovanja godú preč. g. župnika v Črni nabralo se je „za pobite šipe“ 11 kron; kmet Lekš iz Možice daroval je v ta namen 1 krono; Franc Priraitovski v Dražgošah v zadoščenje 3 krono; župnik Janez Godec 1 krono, župnik Andr. Aplen 2 kroni, župnik Janez Drunecky 4 krono, J. Sattler 1 krono, Sever 1 krono, Jan. Šervicelj 1 krono, neimenovani 1 krono, Valentin Falle 1 krono, župnik Anton Gabron 2 kroni, gospdč. J. Vodovnik 1 kr.; vkup 268 kron. Hvala!

Iz Celovca. (Učitelji pa duhovniki.) Dne 25. okt., ko smo v Velikovcu otvarjali našo narodno šolo, blagoslovili so v Celovcu novo šolo, katero je postavilo celovško mesto za 250.000 gld. Pri tej priliki je imel g. deželni predsednik bar. Schmidt-Zabierow daljši nagovor, v katerem je med drugim poudarjal: „Zdaj se mora v tako krasno sezidani šoli nadaljevati takorekoč duhovno zidanje, da se vedno bolj doseže visoki cilj prave krščanske vzgoje in omike mladine. . . . To se bo doseglo, če se pouk opira na trdne stebre strahu božjega, in ljubezni do domovine, bližnjega ter do dela. . . . Jedno stvar bi še omenil, ki mi je baš v tem slovesnem trenutku posebno pri srcu. Jaz sem vedno mislil ter živo želel, da naj delovanje šole sloni na harmoničnem (složnem) sodelovanju duhovskih in posvetnih faktorjev (t. j. duhovnikov in učiteljev).“ — Lepe besede, ki so tem pomenljivejše, ker so se spregovorile od odličnega mesta. Mi bi samo želeli, da poklicani višji faktorji tudi vedno delujejo na to, da more v šoli priti do take prepotrebne složnosti. Zapišejo si pa naj za uho te besede vsi oni učitelji, ki kjer le morejo nasprotujejo duhovnikom v šoli in izven nje! —rn—

Iz Gozdanj. (Bukve: „Igra Kristovso-viga Terplenja“ v zgubi!) Rajni g. profesor J. Lendovšek si je pred tremi leti te bukve tukaj za pregled izposodil. Po njegovi smrti se one bukve ne v njegovi zapuščini, ne drugod ne najdejo. Bukve so rokopis. Zložil jih je tukajšnji kmet Drabosnik. — Prosimo, da, ako kdo vé, kje so imenovane bukve, to kmalu naznani č. farnemu uradu na Gozdanjah, pošta Vrba (Velden) na Koroškem.

Iz Št. Jurija ob Zili. (O genj.) Dne 29. vinotoka ob 4. uri popoldne začelo je pri Gulipreinu v Skubičah goretí. Plat zvona bližnjih cerkvá je žalostno klical ljudi na pomoč, da bi požrešnemu plamenu zabranili njega oblastno razširjanje. Kmalu se je zbralo sočutnih gasilcev, vendar spravljenih pridelkov niso mogli več rešiti, ker s slamo natičen skedenj bil je v hipu ves v ognju. Le živina se je rešila. Naglo je bila vpepeljena tudi tik hleva stoječa hiša, ktera je poleg osiromašene vdove s štirimi otroci bila zavetje tudi trem gostinjam. In to nesrečo zakrivili so otroci, kateri so se igrali z žveplenkami na skednju, med tem ko so odraščeni bili pri delu na polju. Nesreča je občutna. Sreča pri tej nesreči je bila, da ni veter pihal, ker v tem slučaju bi bila nad 10 števil

broječa vas popolnoma vpepeljena. Vso hvalo zaslužijo pri gasenju Čaški, Št. Jurski, Dvorski in Črešnjevski gasilci, ki so z vzgledno požrtvovalnostjo branili strašnem elementu. Posebna iskrena zahvala gre dobrotljivim in usmiljenim Bistričanom ob Zili, kateri so že drugi dan po nesreči dejanski pokazali svoje usmiljenje in so podarili nesrečnežem kruha, žita, desk in svečave. Bog poplati te velikodušne dobrotnike in mili Bog obudi še druga srca, da bi odprla svojo ljubezen do bližnjega z dobrodejno dejansko pomočjo. V ta namen prosí tudi podpisani župnijski urad sočutna srca za milodare v pomoč pogorelcem!

Župnijski urad pri sv. Juriju ob Zili, dne 1. listopada 1896. Št. Sakelšek, župnik.

Iz Beljaka. (Beljaška slovenska okolica.) Lepa in krasna je slovenska okolica beljaška; zato je tudi ob poletnem času skoraj vsaka lepša vasica napolnjena s tujci. Ali milo se ti stori, ko ob lepem vremenu in prostem času zapustiš mesto, prideš med slovenske kmete ter vidiš, kako malo slovenskega duha je še med njimi. Povsod čuješ nemške pozdrave in zapaziš nemške napise. Vstaviš se véasi znabiti v kakem večjem kraju in se hočeš v gostilni malo okrepčati, te bode gostilničar, če vidi da nisi duhovnik in nisiš lepšo suknjico, koj v svoji okorni nemščini nagovoril, rekoč: „Bos binšen's denn?“ Ko si se potem vsedel in se malo po sobi ozrl, vidiš celo kopico nemških nasprotnih časnikov — tu leži „beljaška Urša“, tam „Freie Stimmen“ in luteranska „Bauernzeitung“, na stranski mizi pa „Kärntner Nachrichten“, same taki listi, ki so nam strašno nasprotni. Žalostno, ali resnično. Sramota je to za gostilničarje, in za tiste, ki jim težko prislužen denar nosijo. Če se véasi vendar vsi ti navedeni časniki ne nahajajo, vsaj po jeden takšnih pa gotovo. „Mir“-a ali drugih dobrih konservativnih listov boš le težko našel. V svojih malih počitnicah prišel sem večkrat v lepe vasi, o katerih pravijo, da so čisto slovenske, in da v njih rodoljubi prebivajo čisti kot solnce. Ali kaj zapazim že od daleč? Napise le v blaženi nemščini; tu stoji zapisano: „Handlung“, tam „Gasthaus“ itd. Neki pošten Nemeec se je enkrat začudil, ko je zvedel, da tu le Slovenci prebivajo, nad nemškimi napisi, in je dejal: „Če so Slovenci, naj tudi od zunaj pokažejo da so“. Kako iznenaden sem bil n. pr. ko pridem v prijazno slovensko Lipo in tam vidim samo nemške napise; ko stopim v neko gostilno, ki je bolj na zvrhnjem delu vasi in zagledam tu „Kärntner Nachrichten“ iz Beljaka. Človeku se zdi to skoraj nemogoče ali vendar je takó. Kakor tu tako je sploh vsaj po vzhodnem delu beljaške okolice, je po drugod še hujski. Gostilničarju pošljejo nasprotno liste, da z njimi kmete bega in hujska. Slovenci! Spametujte se vendar malo enkrat in ne hodite več v take krčme, kjer imajo le liberalne časnike. Terjajte slovenske, ali vsaj poštene konservativne nemške. Enkrat pa pojdem, ko spet dobim malo dopusta, na južno-zapadno stran, morda tam najdem boljšega slovenskega duhá. Blagovolite spet sprejeti, gospod urednik, če vam od tam kaj pozneje sporočim.* Beljaški pohajkovelec.

Iz Štebna ob Zili. (Posojilnica in konsumno društvo.) Naša posojilnica in konsumno društvo jako dobro napreduje. Posojilnica ima od novega leta že čez 90.000 gld. denarnega prometa. Hyaležni smo za ta zavod našemu preč. g. župniku Žaku, ki so se že tolikokrat za nas potrudili, imeli pa za njih trud in delo mnogokrat le nevaležnost. Posebno pa liberalci — katerim se je naš zdravnik za orodje posodil — delajo nezasišano in nesramno proti njim, da jih pripravijo ob ljubezen in zaupanje pri ljudstvu. A posrečilo se jim ne bo! — Naše konsumno društvo daje ljudstvu dobro blago in po ceni. Želeti bi bilo, da se nam tudi pridružijo Slovenci iz okolice, posebno Goričani, Borovci, Melbiče in Brda. Slovenci! Držite se gesla „svoji k svojim“. Ne nosite slovenskega denarja v štacune naših največjih nasprotnikov v Šmohor. Vi veste, kako vselej dela ta gospóda pri volitvah proti nam, kako nas zasramuje in tlači. Združite se v vsaki vasi, skupno nakupujte, zakaj gotovo se vam bo dobro postreglo. Svoji k svojim! —t—

Iz Šmohora. (Socijalni demokratje.) Nemško socijalno-demokratično društvo beljaško je priredilo dne 11. t. m. v Šmohoru shod. Prišlo je na zborovanje kakih 70 poslušalcev. Pa ne mislite, da so to bili sami socijalni demokratje, zakaj teh je tukaj do zdaj še malo. Bili so navzoči marveč tudi naši liberalno-nacionalni velikaši. Govorila sta voditelja koroških soc. demokratov Schatzmaier in Bierkopf o političnih strankah na Avstrijskem in o peti volilni kuriji. Grozovito sta udrihala po sv. katoliški cerkvi in duhovnikih. Naševala sta, kako da duhovnikom dobro gre, (?) koliko imajo denarja in da le izsesavajo ubožno ljudstvo. Koliko je ravno kat. cerkev storila ubogim ljudem, to je seveda zamolčal, kakor o bo-

* Vedno z veseljem, zlasti če nam morete sporočiti kaj veseljšega! Ured.

gatih judih ni črnil besedice. Bierkopf je govoril tudi o šoli in je izjavil: „Mi hočemo šolo, a šolo prosto, šolo brez veronauka“. Pri teh besedah je marsikteri mož majal z glavo in po zborovanju je rekel nek slovenski kmet: „Če bodo šole take, kakor je ta gospod dejal, potem pa bodo ljudje hujski od živine.“ In resnico je povedal ta mož. Socijalni demokratje hočejo odpraviti veronauk ne samo iz šole, ampak tudi iz cerkve; oni naglašajo, da more vsak verovati, kar hoče. Zato Slovenci, varujte se pred njimi in ne hodite poslušat njih krivih nauk. —t—

Iz Spodnjega Roža. (Popačenost in nečednost odpadnikov našega rodú.) Da sta národnost in vera v slov. národu v ozki zvezi, vidi se posebno v naši dolini na prav čuden način. Misli bi morali, da se to dejstvo mora povsod pripoznati. Vendar je drugače. Odpadniki se znajo tako zvito prihliniti, da najdejo še vedno dosti ljudij, ki jim verujejo in se dajo po njih zapeljati. Rad bi pa svoje sorojake opozoril na te ptiče in na njih petje. Vprašam, zakaj je Slovenec tako pogosto „nemškutar“? Iz sebičnosti! On misli se s tem gospódi, oblasti, kupcem, fužinarjem in drugim takim mogočnežem, ki so skoraj izključno v nemško-liberalnem in nacionalnem tiru, prikupiti. Taki ljudje niso in ne morejo nikoli biti prav pošteni, ker jim je dobiček njih bog; druge oskubiti, jim je modrost, ne da bi se ozirali na to, kar zahteva čast in čednost. Dovoljeno jim je vse, kar koristi njihovim namenom. Bahajo se, da so modri, pa vneti za napredek. Vera, cerkev in božje postave so jim deveta briga, ker so „napredni“. Barajmo, v čem je ta hvalisani „napredek“? V tem, da zaničujejo slovensko besedo, da so večinoma brez vere ali si sami naredé svojo posebno „vero“ in se obnašajo kakor besni proti duhovnikom, begajo ljudi in v jedromer trobijo, da na Koroškem ni Slovencev, da ne zastopijo „šriftne špraha“, ki se jim hoče menda „usiliti“. Tako govorjenje najbolj znači, kako so ti odpadniki deloma enostransko izobraženi, deloma spet podli sleparji, ki na najslabši način izkoriščajo nevednost našega ljudstva. Ta sodrga je še tako drzna, da se upa nam očitati, da „šuntamo“ in rogovilimo, kedar se samo pošteno branimo. Videli ste, kaj so taki ponemčeni srditeži uganjali pri zadnjih volitvah. Z obljubami in grozenjem so naše ubogo ljudstvo kar omamljali. Kaj so bogatejši vse plačali po njeni zmagi, je vsem znano. Vsaka vas in vsak trg ima več takih odpadnikov, ki držijo naše ljudstvo v svojih krempljih, da le težko prodira naša poštena stvar. Malokje je pa toliko liberalnih bogatašev, kakor pri nas. Obogateli so po žuljih svojih rojakov, ktere pa sedaj odirajo, da je strah. Nezavedni Slovenci, ne verujte takim zapeljivcem, ki vam po pravi „nemško-kulturni“ navadi take uzglede dajajo, da se vsak poštenjak s studom od njih odvraca. Najsvetejših postav, ktere so celo pogani spoštovali, kakor zakon, strah pred Bogom itd., ne poznajo in živijo kakor neumna žival. Ženitev bi najraje kar čisto odpravili. Od drugih neštevilnih madežev ne bom sedaj govoril. — Rojaki, ne posnemajte več teh ljudij, ki težijo po „nemški kulturi“ in „nemškem napredku“, marveč ostanite verni sv. materi, cerkvi in slovenskej majki. Pride čas, da zmaga naša pravična stvar. Slovan pride na dan! Povsod že postajajo Slovani ponosni na svojo kri in na pošteno, junaško zgodovino; povsod že se zavedajo in vedó, da se približa čas, ko prodere slovenska bistra, poštena glava skoz nemško-liberalno mlako obrabljenih oholosti in onemoglosti. Vsak nepristranski, razsodni opazovalec vidi, da morajo Slovani zmagati. Kar Nemei dosežejo, do-bijo največ s pomočjo Slovanov, ki jim naj oživijo že oslabei rod. Slovenci na Koroškem ostanite torej zvesti oni veliki slovanski rodovini, ki po božji postavi sedaj zmaguje in se oživlja. Koroški Slovenec naj še malo vstraja in se ne vda tujemu nasilstvu in mogočnosti, ampak okleni se naj svoje prave matere Slovenije. Ako ljudstvo ostane verno v jedini in pravi naši katoliški cerkvi ter zvesto svojemu rodu, si pridobi gotovo kmalu sijajno zmago. V to pomozi Bog!

Rodoljub.
Iz Št. Štefana pri Ovbrah. (Denar, žganje in nesrečna zadnja ura.) Ne majhna korist dobrih časnikov je ta, da prinašajo iz vseh krajev sveta koristne nam dogodke. Za dušo kristen dogodek, ki se je zgodil pri nas na gorah 20. okt., vam tu sporočim. 63 let star mož, ki je v nedeljo in pondeljek na Djekšah žganje srkal, je v terek v mraku brez luči in zakramentov umrl. Bilo mu je celi dan hudo v črevesu, zdihoval je, a zraven se šalil po svoji stari navadi. Željo je sicer izrekel, da hoče duhovnika, a mu niso verjeli, da bo zadnji dan in niso se upali klicati duhovnika k pijanemu človeku. Kakoršna življenje, takšna smrt! Njegova nesreča je bila denar, ker je pred letom po bratu (ki je zjutraj v postelji mrtev bil najden) podedoval 500 gld. Pil je samo žganje in večino bil pijan. Proketo žganje in pijančevanje! —r.

Iz Kazaz. (Naše veselje.) Kdor prosi, sprejme! Prosili smo mil. g. knezoškofa za duhovnega pastirja in smo jih dobili. Dne 31. oktobra so naznanjali topiči, da so prišli čast. g. provizor Jurij Trunk v Kazaze, sicer malo bolehi ali jako prijazni. Le želimo, da bi jim ljubi Bog dal zdravje, da bi lažje opravljali službo in dolgo ostali med nami, kar srčno želimo vsi farani. Veselje v vsej fari je veliko, da smo zopet dobili svojega lastnega dušnega pastirja. Srčna hvala bodi zato izrečena mil. g. knezoškofu; skrb vseh faranov pa bōdi, da se te milosti vredne skazemo. Ob jednom se zahvaljujemo tudi sosednim gospodom duhovnikom, ki so doslej oskrbovali našo faro. —š—

Iz Medgorja. (Častni občani.) Naš narodni občinski odbor je že pred letom dnij imenoval sledeče zaslužne rodoljube za častne občane, katerim so se pa šele sedaj mogla dostaviti dotična pisma. Imenovani so preč. gg.: Lambert Einspieler, stolni školastik itd. v Celovcu; Gregor Einspieler, dež. poslanec in župnik Podkloštrum; Franc Muri, dež. poslanec na Jezerskem; Št. Bayer, župnik v Pokrčah; Vek. Legat, poslovođa v Celovcu. S tem imenovanjem se je proslavil obč. zastop sam pred svetom, ker je pokazal, kako zna ceniti za domovino zaslužne može. — Omeniti moramo, da je to imenovanje zelo „zanimalo“ okrajnega glavarja celovškega, ki se je neizmerno trudil, da bi bil po svojem zabranil to imenovanje. Da ni šlo po volji celovškega okrajnega glavarja, zahvaliti se je največ našim občinskim odbornikom, ki so ostali trdni pri svojem prvotnem sklepu ter se niso dali premotiti in plašiti po različnih njegovih oprodah. Slava takim neustrašenim možem! —b—

Iz Prevalj. (Katol.-delavsko društvo.) Dne 11. okt. je imelo kat.-delavsko društvo svoje mesečno zborovanje v Štekljevi gostilni. Najprej je govoril g. kaplan Križaj o važnosti ustanovitve moškega zbora v društvu, da se goji slovensko petje lepo in milo, nepopačeno in čisto. Naj se oni, ki imajo veselje do petja nikaner ne plašijo dela in truda, zakaj s poštenim petjem storijo Bogu in ljudem dopadljivo delo. Č. g. Podgore nas je razveselil z izvrstnim govorom o zadnjem katoliškem shodu v Solnogradu. Nasproti lažnjivim trditvam socijalnega demokrata Schumeyer-ja, kateri je o istem predmetu v Celovcu govoril, nam je podal govornik polno resnico in je dokazal, da ima edino le katoliška cerkev voljo in pa tudi moč pomagati delavskemu stanu. Govornik obsoja za zahtevo socijalnega demokrata Schumeyer-ja, da dobijo tudi kmečki hlapec dnevnega dela 8 ur, kot neumnost; kmet mora od hlapca takrat zahtevati delo, kadar je pravi čas in ugodno vreme — po zimni manj, poleti več. Govornik je žel odobravanja in hvalo vseh udeležencev. Koncem se je izvolil novi odbor, ker smo izgubili vsled razpustitve enega dela tukajšnjih fužin predsednika in podpredsednika. Izvoljeni so: Anton Rupnik, kovač na Lješah, kot predsednik; Josip Smolak, tesarski mojster na Lješah, kot namestnik; Josip Kunc, delavec v Prevaljah, kot blagajnik; Josip Eichholzer, kaplan, kot tajnik. —j.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Državni zbor je sprejel novo domovinsko postavo. S tem je veliko pomagano kmetiskim občinam, katerim je odvzeto težko breme. — Pri deželnozborskih volitvah na Nižjem-Avstrijskem so pridobili krščanski socijalisti velikanske uspehe. V kmečkih občinah so liberalce do zadnjega pometali iz deželnega zbora. Niti eden ni več izvoljen. Ko to pišemo, volijo mesta in trgovi. Tudi tu je sijajno zmagala krščanska stranka. Liberalcem je na Dunaju odklenkalo. — Ne tako na Ogerskem, kjer ima vladna judovsko-liberalna stranka več moči, kakor sploh kje drugod. Imeli so volitve za državni zbor. Liberalna stranka si je priborila okrog 90 novih okrajev, kajpak samo z najhujšo turško silo. Strah obleti človeka, ko bere, kako so se vršile volitve. Tekla je kri; volilce, kateri niso bili za vladno, so odganjali vojaki kar z orožjem itd. In vkljub temu je dobila katoliška ljudska stranka 21 poslancev. Da bi šlo po pravici, morala bi jih imeti nad 60. — Nemško-liberalna stranka razpada vedno bolj. Sedaj so iz kluba združene levice izstopili češki nemški poslanci. Mi za levico kajpak ne bomo zalovali; boljše, da gré rakom žvižgat danes, nego jutri. Dosti je škodovala kat. cerkvi in Slovanom!

Druge države. Ruski car je srečno dokončal svoje potovanje in se vrnil na Rusko nazaj. — Zadnji čas je svet zopet enkrat zvedel, kakšen „prijatelj“ Avstriji je Bismark. Sam je namreč razglasil po listih, da je ob istem času, ko se je na zunaj delal prijatelja Avstrije, s katero je Nemčijo združil po trozvezi, imel tajno zvezo z Rusijo. V slučaju kakšne vojske bi bilo zavoljo tega šlo zelo slabo Avstriji, ker bi jej i Nemčija bila nasprotna. In vendar se najdejo v Avstriji še ljudje, ki Bismarka kujejo v deveta nebesa. Taka je tedaj tista nemška poštenost. Figa-mož Bismark se je po-

kazal v pravi luči, da bi se le tudi njegovim zaslepljencem odprle oči! Žalibog, da tega ne moremo še pričakovati, kakor kaže pisarenje nemško-nacionalnih časnikov, ki še vedno vlečejo na prusovsko stran. Beljaške „Kärntner Nachrichten“ n. pr. še hvalijo (!) Bismarka, da je tako izdajsko ravnal proti Avstriji! Tako pisarenje avstrijskega lista moramo imenovati naravnost nesramno in žalostno za državo, ki ima v svoji sredi take ljudi. Slovenci, izogibajte se takih ljudi, ne berite njih liste, ne hodite na njih shode! — V severni Ameriki je izvoljen za državnega predsednika Mac Kinley. Pripomogli so mu do zmage bogati judje, ker je prijatelj zlate veljave, ter bo njegova vlada na veliko korist židovskim bogatinom. Ta volitev pomeni za Evropo hud udarec v gospodarskem oziru.

Gospodarske stvari.

Za sadni kis (Jesih) ne rabijo samo slaba jabelka (in hruške), ampak tudi nezrela, nagnila in zmrzla. Napolni s takim sadjem sod in pusti ga v njem, zamasti sadje večkrat s kakim betom ter ga potem stisni (sprešaj) v kaki stiskalnici. Iztisnjeni mošt hrani v odprtih posodah na toplem prostoru, da pokipi. Pene pridno posnemaj, in sicer toliko časa, dokler se jih kaj dela, in se tekočina ne učisti. Potem pretoči ta mošt v majhne sodčke, dodeni nekaj dobrega jesiha in hrani posode blizu peči ali ognjišča v kuhinji. Kedar postane jesih dovolj močan, napolni z njim steklene posode, ktere si poprej z močnim jesihom izplaknil, ter jih hrani na hladnem prostoru.

Novičar.

Na Koroškem. Celovski gg. bogoslovci so priredili dne 4. t. m. lepo slavnostno akademijo (besedo) na čast sv. Karolu Boromejskemu. Vspored je obsegal nemške in slovenske točke. Slovenski slavnostni govor: „Sv. Karol B., varuh semenišča,“ je govoril č. g. M. Riepl. G. Neubauer je za to priliko zložil in navdušeno predaval pesen „Sv. Karolu B.“ Zapeli so tudi slovensko pesen „Mrak“. — V Celovcu umrli zdravnik dr. A. Krasnik, rodom Velikovčan, je zapustil 150.000 gld. za to, da se napravi otroška bolnišnica. — V Beljaku si je prerezal Jos. Havel, adjunkt državne železnice, sam vrat, da je takoj umrl. Žalostne domače razmere so ga silile v smrt. — Premeščen je g. notar dr. Bertold iz Rožeka v Celovec. Na njegovo mesto pride g. not. kandidat Rabič iz Celovca kot notar v Rožek. — Tatovi so ulomili na Vseh svetih dan v cerkvi na Križnigori ob Celovcu in odnesli 2 keliha. Dalje so izpraznili nabiralne pušice v Št. Rupertu pri Celovcu in poskusili ropati v Gospi Sveti. — Lovskega zakona, kakor ga je sklenil koroški deželni zbor v zadnjem zasedanju, svetli cesar ni potrdil. Res čudno je, da toliko sklepov našega deželnega zbora ne dobi Najvišjega potrjenja. Ali je v zboru še premalo dohtarjev?! — Nasprotnim časnikom se zopet enkrat meša! Lepa naša slavnost v Velikovu jim še ne dá mirovati. „Freie Stimmen“ po stari navadi sumničijo in obrekujejo posamezne osebe in se čohajo tam, kjer jih prav nič ne srbí! Še bolj pa se je pokazala starikava „Bauernzeitung“, ki se v zadnji številki kakor razkačen sršen zaganja v „Mir“ in v novo šolo. Od srca smo se morali smejeti lažnjivemu poročilu tega lista o velikovski slavnosti. Njegov poročevalec je gotovo že na pol slep, ker drugače bi ne mogel pisati takih neumnostij. Videl je samo 300 do 400 udeležencev; v resnici jih je bilo vsaj desetkrat toliko! Bržkone pa tisto človeče, ki je skrpučalo oni dopis v „Bauernzeitung“, niti pri slavnosti ni bilo, marveč ga je kak hudomušnež prav pošteno „naplavšal“ in speljal na limanice. Pomilovanja vredni pa so oni „kmetje“-naročniki „kmečkega lista“, ki morajo brati in drago plačati take neslanosti!

Na Kranjskem. Mesarju K. P. v Radečah se je dne 26. okt. na cesti tako nesrečno sprožila puška, da je krogla zadela v glavo in takoj usmrtila nekega mimoidočega reveža. — Pri dopolnilni volitvi za deželni zbor v kočevskem okraju je bil izvoljen sodnik Višnikar s 44 glasovi. Župan Mrhar je dobil 34 glasov. Za Višnikarja so odločili nemški Kočevci, ogromna večina slovenskih glasov pa je bila za kandidata katoliške narodne stranke, g. Mrharja. — Novo pošto dobijo v Radomljah. — Deželni šolski svet je sklenil, da se morajo na kranjskih srednjih šolah vsi dijaki učiti slovenščine.

Na Štajerskem. Pri občinskih volitvah v Škofji vasi pri Celji je v vseh treh razredih sijajno zmagala slovenska stranka vkljub rogoviljenju nemškutarjev. Dobro! — V nemškem Gradcu so dne 25. okt. zelo slovesno blagoslavljali novo zastavo delavskega društva. Slavnostni govor je imel g. dr. J. Krek iz Ljubljane. — Umril je čast. g. kaplan J. Črnc, star 32 let. Dne 3. t. m. je umrl č. g. Fr. Hauptman, bivši kaplan v Marenberzi, star še le 24 let. N. p. v m.! — Svitli cesar je

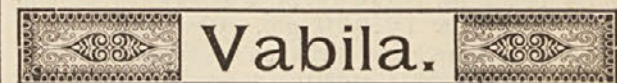
imenoval znanega skladatelja dr. Gust. Ipaveca cesarskim svetovalcem. Čestitamo!

Na Primorskem. V Trstu je umrl bivši deželni poslanec in slov. rodoljub J. M. Klun. — Zidarska obrtna šola se je osnovala v Renčah na Goriškem. — Z novim letom začne v Trstu izhajati nov slovenski list „Slovenka“, namenjen ženam. — G. A. Gabršček v Gorici je začel izdajati slovenske prevode iz ruščine, poljščine, češčine, slovaščine in srbohrvaščine z naslovom „Venec slovenskih povestij“. Izšel je 1. snopič z 8 povestmi.

Po drugih deželah. V Rimu je umrl dne 30. okt. nagle smrti kardinal Hohenlohe, star 74 let. — Srebrno poroko je oni dan praznoval naš ministerski predsednik grof Badeni. — Na Dunaju se je sijajno vršila poroka nadvojvodinje Marije s knezom orleanskim Filip Ludovikom. — Najstarejši človek na Dunaju je neki G. Khon, ki je nedavno slavil svojo 110 letnico. — Kartografični zavod G. Freytag in Berndt na Dunaji je izdal dve jako priporočljivi knjižici z zemljevidi in tabelami: „Geographischer zwei Kronen-Atlas“ (stane 1 gld.) in „Geogr.-stat. Universal-Taschen-Atlas“ z jako bogatimi statističnimi podatki. (Stane 1 gld. 80 kr.) Posebno onim, ki se bavijo z javnim življenjem, bode knjižica zelo dobro došla. Dobi se po vseh bukvarnah.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Dne 27. okt. je umrl v Radwegu č. g. Pavl Rainer, bivši župnik v Blatogradu, star 70 let. Rajni se je porodil v Škofjicah dne 26. jan. 1826, bil v mašnika posvečen dne 22. jul. 1849. N. p. v m.! — V stalni pokoj je stopil č. g. Ad. Nepomutzky, župnik v Motnici. — Č. g. vojaški kaplan Josip Gross v Celovcu je imenovan za vojaškega župnika v Sarajevu.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda v Habru (Medgorjah)** bode imela v nedeljo dne 15. novembra 1896 ob 4. uri popoldne v Martinčevi gostilni v Habru zborovanje s sledečim vspešdom: 1. Pozdrav. 2. Razni govori o potrebi krščansko-narodne šole. 3. Petje in prosta zabava. — Vsi Medgorjani in vsi sosedi so uljudno povabljeni, udeležiti se, če le količkaj mogoče, tega zborovanja, ker je pričakovati važnih in živahnih govorov.

Podružnični odbor.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pribloves in okolico** ima v nedeljo dne 15. listopada svoj letni zbor pri Ilgu v Kazazah po popoldanski službi božji z navadnim vspešdom. Slovenci, pridite v prav obilnem številu!

Odbor.

— **Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju** ima v soboto 14. novembra t. l. ob sedmih zvečer svoj letošnji občni zbor v dvorani Partikove restavracije, Dunaj, I. Spiegelgasse 21. Po občnem zboru zabavni večer slovenskega kluba, kterega se smejo udeležiti samo oni, ki so povabljeni ali pa po udih vpeljani.

Listnica uredništva.

G. Barigeljc. Ker se nam je nakopičilo toliko drugega gradiva, smo morali izpustiti podlistek in odložiti Vaše zanimivo pismo do prihodnjici. Vidi se, da bo treba list razširiti, če hočemo vstreci vsem potrebam in željam. Ali morda veste, od kod bi bilo dobiti potrebnega „cvenka“? Srčen pozdrav!

Na znanje!!

Poročilo o velikovski šoli in naši slavnosti izide te dni v posebni knjižici. Naj knjižica pride v čim širše kroge ter povsod razširja zanimanje za našo šolo in za našo stvar v obče! Slovenski domoljubi, prijatelji slovenske šole, sezite po nji, razširjajte jo! Naročila sprejema:

Upravništvo „Mira“.

Loterijske srečke od 7. novembra.

Trst 71 18 36 49 8

Linc 69 85 20 62 8

Tržne cene v Celovcu

dne 5. novembra.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	20	6	50
rž	4	46	5	57
ječmen	—	—	—	—
oves	2	20	2	75
hejda	3	40	4	25
turšica (sirk)	3	20	4	—
pšeno (kaša)	6	81	8	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	10	1	78
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 50 kr. do 2 gld. 70 kr. kisto 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 50 kr., slama po 1 gld. 30 kr. do 1 gld. 60 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 68 do 80 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vozne vole plačujejo mesarji po 115 do 165 gld.

Današnja številka ima prilogo tovarne Mayfarth in dr. na Dunaju.

Naznanila.

Kmetija s hišo in postranskim poslopjem v Svetni vesi v Rožni dolini, vse v dobrem stanju, je na prodaj. Ima 20 birnov posevte, 14 oral gore in potrebne travnike. Več pove Jakob Hafner na Čežavi pri Žihpoljah (Maria Rain) na Koroškem.

Kdor hoče po ceni kupovati, obrni se zaupno do tvrde **A. J. Woznik v Pliberku,** ki vsled večje razprodaje more dajati zavitek najboljših Myli-sveč po 34 kr., in če se vzame 10 zavitkov, poštine prosto. Tudi priporoča svojo zalogo kave, dobrodišeče in izvrstne, po 1 gld. 45 kr., 1 gld. 50 kr., 1 gld. 55 kr. Kdor vzame 5 klg., dobi jih poštine prosto. Tudi druge stvari po najnižjih cenah.

Licitacija.

Dne 20. novemb. 1896, ob 10. uri predpoludnem, se bode po sodnji razprodalo Gratzhoferjevo posestvo v Mlinarčah pri Velikovcu na Koroškem na licu mesta. Posestvo obsega enonadstropno hišo z gostilno, mlin s 4 kamni (tečaj), kopelj in veliko gospodarsko poslopje z mlatilnico na vodo, polja kakih 50 birnov posevte in lepe travnike, vse čisto okroženo. Vodna sila s kakimi 40 konjskimi močmi je stalna po po zimi in po letu. — Izklicna cena je 10.000 gld.

Lepo posestvo

blizu mesta na Spodnjem Koroškem se čim preje prodá za 10.000 gld. Obsega 55 oralov zemljišč in nove hleve. Pri kupu zadostuje 5000 gld., če se ostala svôta zadostno zavaruje. Resne ponudbe naj se pošiljajo: Juriju Lasnig v Arlcivesi, p. Velikovec.

V najem se dá posestvo s prodajalnico v dobrem stanu in zmirom dobro obiskana pri glavni cesti v Rožeku. Več se poizvé pri Jožef Paul-u p. d. Rutarju v Dolinčeah pri Rožeku.

Pozor!

Podpisani priporoča sledeča natorna vina: **Retzer po 24 kr., Dornberger 26 kr., muškatelec po 28 kr., rudeči Tirolec po 20 kr.,** vsa čisto pristna. Dalje: Razne mineralne vode; glavberjevo in grenko (angleško) sol poštine prosto do vsake železnične postaje 100 kilogr. po 4 gld. 50 kr. **Otrobe in moko za živino. Roman- in portlandcement** po najnižjih cenah. Sploh razno specerijsko blago, moko in žgane pijače v velikem in po drobnem.

Amand Prosen, v Celovcu, kosarske ulice.

Kathreiner's
KNEHYOVA SLADKA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edno zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.
Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirno zavoje z imenom
Kathreiner

R. DITMAR
DUNAJ

DITMAR-jeve svetiljke
so na prodaj v vseh bolj slovečih trgovinah s svetiljkami.

Važno
za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljša in najcenejša šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne biaganice, varne proti ognju in tatovom, prodaja, podpisani in stroje tudi po ceni popravilja v svoji delavnici. Tovarniške cene.
Matija Planko
v Celovcu, Burgasse št. 12.

Jakob Petschounik,
usnjarski trgovec
v Celovcu, na novem trgu št. 4 med gostilno pri „Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnico
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni. — Prodaja tudi vsakovrstno čevljarjsko orodje. — Izdeluje in prodaja najizvrstnejšo mast in lak za usnje. — Kupuje vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni.
Slavno občinstvo ljudno vahi na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

Na prodaj
je malo posestvo z umetnim mlinom blizu Črešenj. Več pove posestnik J. Pacher p. d. Grabner v Črešnjah, pošta Vrba na Koroškem.

Franc Koritnik,
krojač
v Celovcu, Novi trg št. 9.
priporoča se p. t. občinstvu za izdelovanje gosposke obleke in uniform vsake vrste po najnovejšem kroju, dobro narejeno po nizki ceni.
Potrudil se bom vselej, da vstrežem svojim naročnikom.
Spoštovanjem
Franc Koritnik.

Velika zaloga
kovanih železnih cevij za vodovode
po tovarniških cenah pri
Konradu Proschu v Celovcu,
tovarna za kmetijske stroje.

Red za točenje (Schank-Ordnung)
za županstva na Koroškem,
natisnjen v obeh deželnih jezikih (nemško-slovenski) in na željo nekterih občinskih zastopov založen, dobiya se (po 10 kr. iztis) v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu.

V najem se dá lepo posestvo
v Dolinčeah pri Rožeku. Več se poizvé pri g. Jožefu Paulu p. d. Rutarju v Dolinčeah, pošta Rožek na Koroškem.

Organist in cerkovnik
išče službo, ktero je opravljal že 7 let. Tudi je dovršil ceciljansko ogljarsko šolo v Ljubljani. Več pove upravništvo „Mira“.

Iščem učenca
za svojo trgovino z mešanim blagom v Šmihelu nad Pliberkom.
Vid Mory.

Šaljivi „Brivec“
izhaja v Trstu trikrat v mesecu i stane vse leto 5 kron. Lastnik in urednik lista: Miloš Kamušič.

KONJAK,
prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljša, čudovito učinkujoča in bolečine olajšujoča sredstvo proti protinu, trganju po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr. **Stari konjak,** izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.
Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.
Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajerskem.

Pijančljivost
se dá ozdraviti z **antibetinom,*** kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. Mnogoštevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo. — Ker zdravilo nema nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena skatlja velja 2 gld. 20 kr. Dvojna skatlja za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: **Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.**
* Ime zavarovano.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.
Med vsemi do sedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški bolezni v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljav kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“
ki gotovo pomaga in je najboljša zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštine prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,
Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.
Ker se mi je (Vaš „Mirakulin“ dobro prilgel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.
Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.
Pristno le z zgornjo znamko.